

A „KELET” előfizetési díja:
vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
Negyedévre 3 frt.
Egy hónapra 1 frt.
A „SPORT” és „KELET” előfizetési díja együtt
a jövő évnegyedre 4 frt 75 kr. A „SPORT”
külön 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára a „Kelet”-ből 7 kr. a „Sport”-ból 10 kr.
Megjelenik a „Kelet” minden nap, az ünnepek és követő napok
kivéve; a „Sport” minden vasárnap.
Szerkesztői szállítás:
Főter, 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

K E L E T

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTEKESB CZIKKEK DIAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármord sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdi minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb
hirdetéseknél külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelt Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-
haus den Wollzeile 86.) Haasensteín et Voigler (Wallfisch-
gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest.
Haasensteín és Voigler hirdetés közv. irodája. Weiss. Már
hirdetéseket felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest
szervitátor 5. sz.
Nyilvánt. czikkek
gármord sora után 35 kr. fűzetendő.
Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Az erdélyi részek gazdasági viszonyairól.

(Az erdélyi gazdasági egylet egyik tagjától.)
Tizonharmadik közlemény.
A gazdasági hitelviszonyok.
Viszonyaink között a tőke nem talál elégséges munkát. A létező tőke halva hever s ha ismernők azon összegeket, melyek az országban különböző intézeteknél stb. többé kevésbé felhasználatlanul hevernek, akkor ez állításunk tökéletesen igazltnak bizonyulna.
Nagy tévedés attól várnunk a nép állapotának javítását, hogy új tőkét adunk kezébe; a tőkének csak akkor nyilvánul hasznos-sága, ha van munka felhasználására és a népben hajlam és kedv a munkára.
A mi most már a mi gazdasági hitelviszonyainkat illeti, vissza kell térnünk 1848-ra, hogy jelenlegi helyzetéről szólhassunk.
A mint 1848-ban megszűnt a jobbágy-ság és az előbbi állattalok földbirtokosokká változtak, előre lehetett látni, hogy a nagy közgazdasági változás az akkori idők nyomá-sának közepette gazdasági rázkodás, mondhatnók, válság nélkül nem vihető keresztül.
A tervbe vett nagy művet nem annyira egyszerű magánjogi, mint inkább honiúi ténynek tekintettük, a mivel szemben azon körülmény adta elő magát, hogy az ország törvényhozása által kimondott elvét a föld felszabadításának nem hajthatta a hazai kormány végre.
Egy teljesen idegen és tisztán bureaua-rata kormány következett, mely politikai okok-ból nem engedte erejéhez jutni a magyar földbirtokost s ezért azon következmények, melyek az alattvalók kötelezettségeinek meg-szűnésével kikorláthetetlenek voltak, meg-lehet szándékosan nem vétettek számításba.
Nem volt ezelők az alattvalók, a föld-tulajdon és gazdaság, szóval minden osztály jólétének előmozdítása, hanem az akkori idők hatalmasai politikai mesterművet vélték vég-rehajítani a nyerstermelés egészséges fejlődé-sének megakadályozásával, azt gondolván, hogy az anyagi erő megeismisítésével a ne-taláni ellenállást is megtörtök.

A „KELET” TÁRCZÁJA. DONNA GRAZIA.

Tanulmánykép
a nápolyi népeletről.
Iria:
MONNIER MÁRK.
IV.
(Folytatás.)

Nem is hinné el, mennyi aggodalmat, meny-nyi félelmet okozott nekem ön az által, hogy két ízben veté tekintetét Grazia-ra. El kellett tiltanom a kocsiást és templomba járást, a házhoz kelle járatnom a lelkesít, Gaetan atyát, ki sokat emlegeti önt, s ámbár kávézinának tartja, mégis igen szereti. Mindezen elővigyázatok dacára láthatja ön, hogy a szerelem ellen nem lehet küz-deni. Grazia unatkozik nálam, a mint unatkozott a zárdában, csak a kikötőben a tenger zajlása mellett érezte magát boldognak.
Valamelyik napon csak egyetlen szót szöl-jön ön, s kész megszökni innét a kuntyúláson ke-resztül. Jobban fog-e önnök sikerülni megnyug-tatni őt? adná isten! Egy fogadott atyának ke-veesebb hatalma van a szívek felett, mint az őszinte hü szerelemnek; önben talán fel fogja ta-lálni azt, mi lebilincseli, kiéleghi; de azért mégis a nép szülőtte marad ő mindig, megmaradnak benne a póriás hajlamok. Oktatatni akartam őt a szabályos olasz nyelvben, lehetlent kísértettem meg: csak közönséges tájnyelven tudja magát kifejezni, csak ha ezt beszélheti, éri jó magát. Rangbéli hölgyek ruházatába akartam őt öltöztet-ni, hasztalan fáradság, a finom cipőkbe sántí-kálva jár, a fűdös puhadereki majd megfojtja; csinos kis kezei, melyek örökös mozgásban van-nak, vagy szőtrepszük a kesztyűt, vagy ugy be-

Ebből kifolyólag első sorban a földte-hermentesítés kiszolgáltatása késleltetett, a kárpótlások nem egyszerre, hanem részletek-ben és későn szolgáltattak ki, annyira, hogy a földtehermentesítés még maig sincs végle-gesen rendezve, a mi által az állam pénzü-gyei közvetve és közvetlenül kárt szen-yednek.
Az időben a földbirtoknak moratorium adatott és mindenféle adósság törlesztésére a kárpótlási papirokat is lehetett fordítani; el-rendeltetett, hogy bizonyos határidő alatt a kötvényeket régi adósságok törlesztésére név-értékben kell elfogadni, ezzel azonban csak azon könnyenbírók károsodtak, a kiknek a kötvényeket névértékben el kellett fogadniok és csak csekély összegben adhattak túl rajta. Végül elmulasztották reál-hitelt teremteni. Szóval szándékosan vagy a nélkül hibát hi-bával tetéztek.

Ezek folytán sebeket ejtettek a mező-gazdaságon, melyek még maig sincsenek be-gyógyítva és következményeikben az orszá-got gazdasági fejlődésében megbénították.
Egészen tekinteten kívül hagyták to-vábbá, hogy a napszámok, melyek pénzben váltattak meg, nem annyira a földesúr, mint inkább a jószág tartózekát, a föld ér-tékének integráló részét képezték. 9 millió 7 százezer kézi, 3 millió 5 százezer két fo-gatú, 5 millió négy fogatú napszám veszett el és fundus-instructus vagy nem létezett, vagy a forradalom következtében elveszett és később nem is állhatott elő.
A kormányknak lett volna feladata ezen elveszett munkaerő létrehozatalát előmozdita-ni, ez azonban nem történt s még arról sem volt gondoskodva, hogy a kárpótlások bár egy részét megarthassa a földbirtok, hanem mindaz a mi munkaerőben a jószághoz tar-tozott, és most pénzértékké lett átváltoztatva, az akkori kormány elővigyázatának hiányá-ból a nagybirtokosok egy részére néve elveszett.
A felszabadult alattvalónak a tehermen-tesítési összeget előbb teljesített munkájáért, habár éveken keresztül, de közvetlenül ki kellett fizetnie, tehát e pénzt meg is kellett szereznie.
Következőleg más államok mintájára járadék- és reálhitelintézeteket kellett vol-

lepuffadnak, hogy nem képes lehuzni, arra van ő teremtvé, hogy rövid piros szoknyában, hófehér ingben járjon, arczát kitőve a nap hevének, de-reka megtartsa könnyed hajlékonyságát, lábai meztelenek legyenek s ugy lépdeljen büszkén fen-tartott fővel, tova az aranyos fővényen szabadon, napfénytől sugározza.
A hercege ez ellenvetései csak azt eredmé-nyezték, hogy magam még inkább Grazia felé éreztem vonzatra, mind azt, mit elvesztett rang-ban, előkelőségben, visszanyertem előttem hájban és eredetiségben; költői varázst találtam azon gondolatban, feladatomul tűzni ki magamnak ki-meyelni a természet e gyönyörű vadvirágát, mely a tengerparton magától nőtt s fejlődött ki ily bámulandó szépen.
(Folyt. köv.)

Az emberi szervezet munka-képessége

dr. Török Auréltól.
(Vége.)
A vérnek ezen keringése erőfelhasználást, azaz munkát vesz igénybe a szervezet részéről, a melyet a szívek kell teljesíteni. Ezen oknálgy-ságu s mintegy 288 gramm súlyu és 4 ürsz-tályzattal ellátott hústömöl az élet egész folyama alatt működik, midőn változtatva kitágul s ez alatt a vért a test részéből mintegy magához szívja és azután összehúzódik s ezáltal a vért bi-zonyos erővel a véredényekbe hajtja a test legta-volabbi részén. A szívek ezen váltakozó műkö-désétől t. i. a mellnek balfelön mutatkozó szívöl-kés alakjában, ujjainknak tapintásával is tudo-mást vehetünk. És ha figyelmesen megszámlál-juk az egyes lökéseket, rájöhettünk, hogy az egyes lökések meglepő szabályossággal, mondjuk ki: gó-pies szabályossággal mennek végbe.
De rájöhettünk arra is, hogy különböző egyéneknél ezen bámulatos kis gép különböző sza-porassággal dolgozik. Így a kicsiny embereknél szaporább a szívverés, mint nagyobb embereknél, náluk szaporább, mint férfiaknál; legszaporább az újdonszülött gyermeknél. Egy perc alatt pél-dául az egy éves gyermeknél a szívverés 134-er

észlelhető, születéstől kezdve a 21—22 életévig egész 75-re eszkenek egy perc alatt és ez a középkoru egyéneknek középszíverési szaporasága — egészséges állapotban.
Magas életkorban a 75—80 életév felé a szívverés szaporasága ismét kissé gyarapszik.
Mintán a szív minden egyes lüktetéskor 175 gramm vért lök a főerbe (a test szervei számára) és ugyanannyi vért a tüdőbe (a tüdő véredényei számára, tehát összesen 350 gramm vért és mintán a szív az említett vérmenyiséget bizonyos nyomással hajtja ez említett edényekbe, a mely nyomás például a főérben a vért 3 méter oszlopmagasságra emelné (ha a főér merőleges irányban volna a szívbe illesztve) így az egyik szív vérhajtó munkája például egy nap alatt egyenlő 75,600 kilogramm méterrel, a mely alatt oly erőt kell érteni, melylyel 75,600 kilogramm súlyu testet egy méternyi magasságra lehet emel-ni. Szorozzuk e napi munkát az életévek számá-val és látni fogjuk, hogy a szív mily rendkívül nagy munkát teljesít az emberi élet alatt.
A szív azonban, midőn lüktet, nem egész munkaerőjét fordítja a vér tovahajtására, még saját súlyát is emelnie kell, továbbá a vérnek az edényfalakkal való surlódása következtében meleg képződik, a mely munkaerőszlet tehát szintén veszteség gyanánt még tekintetbe kell, hogy jöj-jön. Hogy a szív ily rendkívül nagy munkát vé-ghezessen, táplálkoznia kell. A szív e célból minden kitágulásakor saját állományábanlevő edé-nycsöveibe mintegy beszívja a vérnek egy részét, a mely vérmenyiségben foglalt tápanyagok csak visszaszolgáltatták azon anyagokat, a melyeket a szív a munka végeténél orkifejtésre felhasznál-t és mihielyt vagy kevesebb vér jut a szív edényei-be vagy pedig mihielyt a vérben a tápanyagok nem a kellő mennyiségű viszonyban vannak je-len, azonnal ellankad a szív és gyengébben és lassabban húzódik össze. Ha például egy ember 21 óráig éhezik, a szív perczenként nem 75-ször, hanem csak 59—62-szer húzódik össze.

Mintán a vérben foglalt tápanyagok eléget-tetnek és az égéshez okvetlenül éleny (oxygen) szükséges, a szervezet a szükséges élenymenyi-séget a körleighből veszi fel. Minden beleheléskor egy középulsyu erőteljes, egészséges ember mint-egy félliter levegőt vesz fel, mely a tüdőbe jut és itt a tüdő felületén a csak finom edényfallal körülvett vérről érintkezik és vele cseréviszonyba lép. Ugyanis a tüdőbe mindazon vér jut, mely a test szerveiből visszafolyt s a mely a szervekben és szövetekben végbement égési, illetőleg élenyü-lési anyagokkal (CO²-val) telve van s a mely vérben az éleny már megfogyott. A tüdőbe jutott kör-leg és a tüdőben foglalt csere tehát abban áll, hogy mi a belehelt levegőből az éleny nagy mo-hósággal a vérbe megyen (hogy azután vele el-juthasson azon legkisebb alkatrészekig t. i. a sejtekig, a melyekben az élettevékenységnek utol-só gőze, mihelyze létezik), addig a vérből a szénsav megyen át a tüdő felületén levő légbe s ezzel keverődve, a kileheléskor ismét a körlegh-e jut vissza. A száj tehát a szelelő nyílás, a me-lyen keresztül az orkifejtés létrejövételére szük-séges éleny bejut a szervezetbe, a mely élenyt a tápanyagnak szénjét szénsavvá (geti cl. Levegő, t. i. éleny felvétel nélkül tehát hiában táplálkoz-nánk, hiában halmozhatnók fel testünkbe a tápanyagok szénjét, légenyét. Éleny nélkül nem volnánk képesek erőt kifejezni belőlük. Másfelől a száj az emberi gépezetnek a kőménye, mely folytonosan füstölög, természetesen finomabb alak-ban, mint a gyárok kőményei.
Ha tekintetbe vesszük, hogy perczenkint 16—24-szer lehelünk be és lehelünk ki és ha tekintetbe vesszük, hogy a körleghben mily nyo-más alatt léteznék a különböző légek éleny kön-nyen kiszámíthatjuk azt, mennyi levegőt lehe-lünk be egy óra alatt vagy 24 óra alatt, meny-nyi élenyt szolgáltatunk át a vérnek és mennyi szénsavtól tisztult meg vértünk ugyanezen idő idő alatt. Egy óra alatt mintegy 35 gramm 24 óra alatt tehát 840 gramm szénsavat lehelünk ki és óránként 31 gramm, 24 óra alatt 744 gramm élenyt lehelünk be. Mintán a vér és tü-dőlevegő közötti légcsere a körleghben és a vérben foglalt légek egymáshoz viszonyában rejlik, ma-gától érthető, hogy mi csak azért lehelünk be élenyt a körleghből, mert ebben az éleny sokkal nagyobb mennyiségben (tehát nagyobb nyomás alatt) van mint a vérben és csak azért lehelünk

ki szénsavat, mert a szénsav a vérben sokkal nagyobb nyomás alatt van, mint a körleghben. Mindaddig, míg a körleghben az éleny a mostanihoz hasonló mennyiségben lesz jelen, mindaddig élenyt is lehelhetünk be és ha bekö-vetkeznék az, hogy az éleny a körleghből elfogy, hiában lélegzelnénk, a légzés dacára megfulad-nánk. Viszont, míg a szénsav oly csekély meny-nyiségben lesz jelen a körleghben, a mint azt je-lenleg tapasztaljuk, vértünk is kitisztulhat a szén-savtól, s mihelyt beállanak az idők, a melyben a szénsav a körleghben vagy oly mennyiségben vagy nagyobb mennyiségben halmozódni fel mint a vérben, az embereknek s vele valamennyi állat-nak okvetlenül el kellene pusztulni — mi sem menthetne meg minket.
Czélserűségről, t. i. oly czélserűségről, hogy minden a földön csak az emberét van te-remtvé — szó sem lehet. Ha valaki az emberre nézve abban czélserűségeket lát, hogy a növények, melyek szénsavat lehelnek be és élenyt lehelnek ki, az ember számára működnek, ugy nem sza-bad feledni, hogy épen ily czélserűségű forog fenn a lelketlen növények számára is, midőn az em-berek a növények táplálására lehelnek ki szénsa-vat és így tehát a növények javára élnek. Ezzel pedig elesik az emberek kivételessége a termé-szetben. Maga az egész természet minden esetre a legezűszerűbb, mert örök törvények szerint van alkotva és benne az ember mint véghetlen ki-csinny atom, csak hordozója a természet törvényei-nek, nem pedig kiváltságosa. Az emberi szerve-zetnek táplálkozási, vérkeringési és légzési élet-jelenségeiben csak visszatükröződve látjuk azon nagszerű mechanizmust, mely az összes világ-egyetemet mozgatja. Ha tehát a mondott élet-jelenségeket, mint a szervezetnek gépies munkáit felfogjuk, kutató szellemünkkel elégtjük ki, mi-dőn in ultima analisi a jelenségeket oly törvé-nyekre vezetjük vissza, a melyeket az élettelen természetben is uralkodni tapasztalunk. Az em-berek tengőletit (vegetatív) életműködései szoros összefüggésben vannak az ugynevezett szellemi működéseikkel és az utóbbiaknál is mindenütt működésükkel és az általános természet törvények-nyomát találjuk az általános természet törvények-nek, a miről egy más alkalommal akarunk tü-zetesen szólni.

— **Konstantinápolyban,** az ulemák az-al fenyegetnek, hogy beszüntetik a korán olva-sást és bezárják a mecseteket, ha Midhat pasa nem hivatik vissza és Edhem nem tárolitta-tik el.

Sohan azt hiszik, hogy Midhat hívás nél-kül fog visszatérni Konstantinápolyba és szemé-lyesen áll elő a mozgalomnak.
Nápolyból érkező hírek szerint a száműzött nagyvezér onnét elutazott Roma-felé. Ez utazása állítólag összefüggésben lenne Konstantinápolyba való visszatéréssel.

— **A bosnyák lázadók** vezére nem csak Despotovics, a szerb ex-generalis, hanem a békealkudozásokat folytató Montenegró fejedelme is. A lázadóknak egy küldöttséget járt legközelebb Cetinijében Nikita fejedelemlél, a ki hirszerint meg is ígérte a küldöttségnek, hogy átveszi a lá-zadás vezetését, ha a béketárgyalások eredmén-ytelenül maradnak.

Lesz-e háboru?

Kolozsvár, 1877. maroz 27.
(B—n.) Ezen kérdésre még ma is nehéz volna határozott feleletet adni, még magok az ugynevezett jól értesült lapok is még ma talán a béke olaj-ágát tartják kezükben s holnap már riadót fúnak. Annál kevésbbé lehetünk tisztában mi, kik harmadik negyedik kézből vesszük a tu-dósításokat, s ezért van az orosz-török viszonyo-ka nézve oly tág tere a conjecturáknak.
A mennyiben azonban a történekből ki-vetkeztetni lehet, világos az, hogy most is mint eddig az orosz diplomatia keveri a maszlago-t, mert orosz részről mindenféle biztosításokat köve-telnek a töröktől, míg Oroszország semmi bizto-sítékot nem akar nyujtani arra, hogy ne léphes-sen fegyveres kézzel actioba épen a mikor akar.
Még ennél is tovább mennek az orosz kö-vetelések mert azok még ma is folyvást kétség-be vonják a török szultán és kormány jóhíze-műségét, a mikor a török részről a reformok ke-resztül vitele már meg is kezdődött.
Ezen kívül Oroszország a reformok keresztül vitelére, vagy oly rövid időt szeretne szabni Tö-rökországnak, hogy azok életbe léptetése a meg-

Arverési hirdetés.

Aláírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdtt. 403. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kolozsvári kir. e. f. törvényszék 163. — 1877. számú végzése által, Tamási testvérek csődtömege ellen, Voith Józsefnek mint a Tamási testvérek csődtömege gondnoka kérésére, a már megjelölt leltározás folytán 1349 frt — krra becsült 1 dr. Locomotiv, 1 dr. cséplőgép, 1 dr. fűrészgép és 1 dr. vízfecskendőből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínén, vagyis Buzás-Bocárdon leendő eszközössze határidőül 1877-ik évi **április-hó 9-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzetett**, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel meghívattak: hogy az érdekllett ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdtt. 406. §-a szerint szükség esetében becsáron alúl is eladatni fognak.

Kelt Balásfalván, 1877-ik évi mártius-hó 22-ik napján.

RÁTZ JÓZSEF, kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 2841. — 1877.

(120)

(2—3)

Árlejtési hirdetés.

Közhirrre tétetik, hogy a teke — n. nyulási útvonál, sz. akna — nagy-nyulási szakaszára kiszállítandó 600 kaviashalom termelése és kiszállítása **f. évi április 6-án d. e. 10 órakor**, a megyeházánál tartandó árlejtés útján ki fog adatni.

Kikiáltási ár:

Kaviashalomként 12 frt. o. ért.

A részletes feltételek, az árlejtés napjáig is a hivatalos órákban, a megye aljegyzői irodájában megtekinthetők.

Vállalkozni szándékozók tartoznak az árlejtés megkezdése előtt 10% bántatpénzt letenni, az árlejtést vezető tisztviselő kezéhez.

Kolozsvárt, 1877. március-hó 23-án.

Kolozs megye alispánjától.

GYARMATHY MIKLÓS, alispán.

A Hoff féle cs. k. udv. malátakészítmény-gyárnak, B'os, Graben, Brünnerstrasse 8.

Budapest: kalaputeza 10.

ELISMERÉS

dr. HECK ALAJOS,

gyak. orvos, szülész, tanár, fogász, s az „Aerischer Verein“ tagjától, Bécsben, Mariahilf, Kopernikgasse Nr. 4.

Általában ismeretes, miszerint mi orvosok egy emberöltő óta, igen sok esetben a Hoff János-féle malátakészítményeket vesszük igénybe, ezen jeles gyógyszer által az emésztő- és légző-szervek bizonyos betegségeit, s az általános testi gyengeséget elhárítandók; orvossal tölti el a győgytömegek emberét ily segítő eszközöket kénnél bírn, s az üdül is szerencsésnek éri magát, hogy ily kellemes szer által fájdalmaitól megszabadulhat.

Több évvel ezelőtt nőm bélszótorna-csúszban szenvedett, még pedig oly hosszúra, hogy alig remélhettem, miszerint őt ismét helyreállíthassam, jöhet minden elköveték, a mit a tudomány ily esetekben az orvosnak előír. Hogy népies szerekhez nem folyamodhatok, magától értetődik; először a Hoff János-féle malátakészítmények híre oly hathatósan terjedt a világban, hogy ügytársaim példájára legalább kísérletet tettem azokkal. Megvizsgáltam a malátakivonat egészség-sórt, s azt oly finom ízűnek találtam, mint még sőt életemben nem találtam; s így hát nem lehetett ártalmas. Azonban mily kellemesen lepettem meg, midőn nőm a malátakivonat és malátacokoládé használatát után néhány héttel baját az utolsó nyomig elvesztette! Később ugy találtam, hogy más orvosok is hasonló tapasztalatokat szereztek ezen gyógy-italokról. Lehetetlen, hogy e gyógyszer egyedül a malátá-anyagának tulajdoníthatassék, miután más készítmény malátá-készítményei meglehetősen közönségesek. Különböző korodákban tehát csak Hoff János-féle malátá-kivonat lett használatba véve, hol az csodaszzerű szabotossággal a megbetegedett katonáknak egészségüket visszaadta. Tüdőm gyöngösége óvszer igényelt, hogy magamat a tüdővészről megóvhassam, s arra a Hoff János-féle malátakivonat-cukorkák lettek kismelvé. Mint látó érezték minden behatást, azonban használatukat nem szabad ártalmam nélkül egy napig sem elmulasztanom, mivel már előhaladt korban vagyok. Ajánlom minden szenvedőnek a Hoff János-féle malátakészítményeket.

(125)

(1—3)

Dr. HECK ALAJOS.

Csak valódi Hoff János-féle malátá-készítményeket kérjünk, melyek a törvényesen bejegyzett védjeggyel (a főtálcó arcképével) ellátva, miután az utánzatok nem bírnak gyógyszerrel, s készítménymódjuk sem olyan, mint a Hoff János-féle készítményeké.

ÁRAK.

Malátakivonat-egészség-sórt palackja 60 kr. Lada és palackokkal: 6 palack 3 frt 88 kr. — 13 palack 7 frt 28 palack 14 frt 60 kr. 58 palack 29 frt 10 kr. — 1/2 kilo malátacokoládé I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr. III. 1 frt. (Nagyobb mennyiségű árkedvezményekkel.) Malátacukorkák zacskója 60 kr. (1/2, vagy 1/4 zacskóval is kapható). Gyermek-táplálékmalátalisz 1 frt, koncentrált malátakivonat 1 palack 1 frt 60 kr. — kapható. Egy kész malátá-füld 80 kr. ba kerül.

Magyarországi főüzlet:

Budapest, kalaputeza 10. sz., bemenet a kapu alatt.

Raktár: Török József gyógyszeráránál királyutca 7. szám alatt.

(122)

(2—*)

Elismert jóságú finom henger lisztek

Naponta friss írsvaj és élesztő

Páczolt sonka, nyelv, szalonna (Kaiserfleisch), Mortadella és különféle húsneműek.

Dió, méz és mák

Csiki testvérek

fűszer-, liszt-, mag-, ásványvíz-, csemege- és borüzlete

Kolozsvárt, főtér, 1. sz. gr. Teleki D.-ház.

BOROK.

Magyar- és valódi francia

Pezsgők.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Stein János

KÖNYV- ÉS ZENEMŰ-KERESKEDESEBEN KOLOZSVÁRT

kapható:

FATINITZA. Teljes zongorakivonat 2 kézre.

Suppétól. Ára 2 frt 70 kr.

FATINITZA. I. Potpourri zongorára átírt

Genée R. Ára 1 frt 50 kr.

FATINITZA. II. Potpourri zongorára átírt

Genée R. Ára 1 frt 50 kr.

FATINITZA. Francia négyes Strauss E. től. Ára 60 kr.

FATINITZA. Keringő (Walzer) Strauss E.-től Ára 90 kr.

FATINITZA. Francia-Polka Roth-tól. Ára 60 kr.

FATINITZA. (Reporter)-Polka a szerzőtől. Ára 60 kr.

FATINITZA. Induló a szerzőtől. Ára 60 kr.

FATINITZA. Operette német szövege. Ára 50 kr.

Továbbá ugyanott kapható:

Sérénade-Walzer.

Ára 95 kr. Játsza Salamon Zenekara.

Bouquet-Walzer.

Ára 80 kr. Játsza Pongrácz zenekara.

LEGÜJABB.

„A szép bécsinők“

Walzer. Ára 1 frt 20 kr.

Ugyaneseak

STEIN JÁNOS

KÖNYVKERESKEDESEBEN KOLOZSVÁRT KAPHATÓ:

Szegedi szakácskönyv.

Irta Rézi néni. Ára kötve 2 frt.

Küönös súlyt fektetett e könyv szerzője a magyar házi konyhára, az egyszerű polgári táplálékra, de kellő utmutatással szolgál a legelőkelőbb lakomák, a leggazdagabb vendégségek rendezésénél is.

A vallásbölcsestet kézikönyve.

Irta dr. Kovács Ödön. I. kötet. A vallás mint tünemény, vagy a vallások története. Ára 3 frt.

Hogy nő a vetés.

Kézikönyv a növény kémiai alkatáról, szerkezetéről és életéről, mezőgazdasággal foglalkozók számára, írta Johnson W. Samuel. 71 fametszetű ábrával. Ára 5 frt.

LOGIKA, lélektani alapon fejtegetve.

Irta Brassai Samuel. II. javított kiadás. Ára 1 frt 50 kr.

A rejtelmes sziget.

Verne Gynla után, átdolgozta Szász Károly. Ára 2 frt.

Az első magyar király.

Irta Aldor Imre. Ára 40 kr.

Lengyelország végnapjai.

Irta Aldor Imre. Ára 40 kr.

La Sophistication des Vins

Coloration artificielle et mouillage moyens pratique de reconnaître la fraude, par E. J. Armand Gautier. Ára 1 frt 65 kr.

Copperfield Dávid

személyes élettörténete, kalandjai, tapasztalatai és észrevételei, melyeket semmiképpen sem szánt a nyilvánosság elé. — Regény 5 kötetben.

Irta Dickens Károly. Ára 5 frt.

Keresztényen dogmatika.

Gondolkozó keresztyének számára. Irta Lang Henrik. Ára 2 frt.

BRIGITTA.

Beszély. Irta Stifter Adalbert. Ára 20 kr.

Árlejtési hirdetmény.

Vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr folyó évi március-hó 14-ken 5351 számú rendeletével a **maroscsúcs-koppándi és a magyar-csesztvei állami elemi népiskoláknál engedélyezett melléképületek és kerítéseit** államköltséggel leendő felépítésének biztosítása végett az eredetileg megállított költségöknek, a helyi viszonyokhoz mért emelésével újból árlejtést rendelt el.

Ezen új árlejtés 1877. évi április-hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor, Nagy-Enyeden Alsófejmegyei megyeházánál szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvánosan fog megtartatni.

Az arányosan emelt építési költségeket összegeket feljék:

A) A maroscsúcs-koppándi állami népiskolához.

1. Istálló és faszín munka és anyag	450 frt 28 kr.
2. Árnyékszék munka és anyag	248 frt 17 kr.
3. Kerítések és kapuk munka és anyag	660 frt 40 kr.

Összesen: 1358 frt 85 kr.

B) A magyar-csesztvei állami népiskolához.

1. Istálló és faszín munka és anyag	450 frt 28 kr.
2. Árnyékszék munka és anyag	248 frt 17 kr.
3. Kerítések és kapuk munka és anyag	466 frt 33 kr.

Összesen: 1164 frt 83 kr.

A tervek, költségvetések, munka előszámítás, az árlejtési és építési feltételek az árlejtési hatánapig, a fenn említett helyen megtekinthetők.

Felhívattak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitélt napon és órában, az előirányzott építési költség után számlítandó 5% tőli bántatpénzzel ellátva, a kiküldött helyen, vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jog-érvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tőli bántatpénzhez mellékelve mellett alólirt tanfelügyelőhöz, az árlejtési és építési feltételekben kiküldött határidőig küldjék be.

Kelt Nagy-Enyeden 1877. március 17-ken.

Az építési bizottság nevében:

GÁSPÁR JÁNOS, Alsófejmegyei kir. tanfelügyelő.

(70)

Beküldetett.

(8—*)

INDIAI SZIVARKÁK.

A canabis indien-ből (indiai kender), párisi gyógyszerész Grünwald és társa által készített, párisi orvosoktól nehéz betegségek, különösen, aranyas, hanghagyás, aranyas ellen csaknem csatlakoztatásoknak nyilvánított szivarkákak eddig még semmi más gyógyszer nem érte utól.

(55)

Arjegyzék

szentjánosi FERENCZ

Tüzi-faraktárából Kolozsvárt,

a volt esonltisztgyárnál és ezzel szemben a Vasútnál

a házhoz szállítva

egy 4 köbméteres ől	12 frt — kr.
vagy ennek fele 2 köbméter	6 frt 25 kr.
egy régi bécsi ől	110 frt — kr.
Ezenkívül szolgálhatok tüzfával, gőzerővel felaprítva, szintén a házhoz szállítva	
egy régi bécsi ől	12 frt 50 kr.
vagy ennek fele	6 frt 50 kr.
nagyobb vteleknél 15 meter mázsától kezdve minden egyes meter- vagy is 2 vtm mázsá	1 frt — kr.

A valódi jó mérték és az öleik tömött rakásról, a tisztelt vevő őt helyt mindig meggyőződést szerezhet. Rendelvények elfogadtatnak ott helyt a raktárban, továbbá lakásomon: fapiacsor 2-dik szám. Valamint Veisz József felületében is.

„VICTORIA“ biztosító társaság

Kolozsvárt

(alapított 1865-ben.)

Forgalmi kimutatása:

(1875 dec. 31.)

Összes bevétel kezdettől (1865) — 1874 év végéig o. é.	19,600,023 ft. 99.
Bevétel 1875. évben	2,602,042 „ 73.
Összesen:	22,202,065 ft. 72.
Kifizetett károk kezdettől (1865) — 1874 év végéig o. é.	6,680,656 ft. 27.
Kifizetett károk 1875-ik évben o. é.	793,469 ft. 47.
Összesen:	7,474,125 ft. 74.
Kiosztott nyereség kezdettől 1875-ik év végéig o. é.	439,738 ft. 69.
Évi díj bevétel	1,000,000 „ —.

Biztosításokat fogad el:

a) tűzkárok ellen, (ha villám-csapás által okozottak is) épületekre, gyárakra, készletekre, ingókra stb.
b) jégkárok ellen, teljes kárterítéssel;
c) az ember életére, minden módozatokban, és közvetítő
d) a túlélési csoport biztosításokat.

A folyamatban lévő szén és gabonakészlet biztosítási idényre különösen is felhívattak a közönség figyelmé. Biztosítatnak ugyanis tűz ellen mindenféle gabonaneműek, asztalokban vagy osztrókban, **ugy takarmányok is szabad égvágy fedél alatt.**

Nagyobb összegű biztosításoknál, ugy azoknál, kik jégben is biztosítottak és kárak nem volt, vagy olyanoknál, kik épületeiket is együttesen adják fel — **különös kedvezmények nyújtatnak.**

Tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a cséplőgépek használata napoként általánosabb lett, minek folytán az eleséslek az eddigénél gyorsabban történik, a „VICTORIA“ azona kedvezményt léptette életbe, hogy azon felelőtl, kik gabonáikat réppel csépléltetik, **egy havi tartamra** is fogad el aránylagos díj mellett biztosítást.

Eleséslek után a biztosítás — ha a rakodási hely és idő bejelentetik; a szemre is kiterjed.

Az ügyenségek utasítva vannak, a közönségek minden felvilágosításokkal, nyomtatványokkal szolgálni, a biztosításokat felvenni és esetleges kívánságokat idő bejelenteni.

Központi iroda: Kolozsvárt, főtér 26. szám.
Vezér-ügynökségek: Bécs, Budapest, Grätz, Prága, Szeben.
Fő-ügynökségek: Arad, Brassó, Debreczen, Eszék, Győr, Kassa, Maros-Vásárhely, Nagy-Becskerek, Nagy-Enyed, Pozsony, Szeged, Temesvár és Triest.

Videki ügynökségek: a bizodalom minden jelentékenyebb helységében.

(12)

(12—*)

A „VICTORIA“ biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségnek mindig híven és pontosan megfelelően, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen társaság hazai és minden idegen elemétől nent intézet által eszközölte.

„VICTORIA“ biztosító társaság.